

SASTAVOM

Drugi tekst serijala „Ženska lica migracija“

Kako žene unutar muslimanskih zajednica redefiniraju svoje vjerske uloge u Hrvatskoj?

Tena Vizinger   12.09.2025.

Foto: PNW Production (pexels.com)

U novinarskom projektu „Ženska lica migracija“ Tena progovara o ženama u migraciji koje se nalaze u višestruko ranjivoj poziciji. Kroz društvene i zakonske propise, osobne priče i razgovore sa stručnjacima/kinjama i aktivistima/kinjama u seriji od šest tekstova progovara o različitim preprekama na koje nailaze žene migrantkinje. Ovo je drugi tekst.

[Rasprava na Markovom trgu](#) u rujnu 2015. bila je odraz nove hrvatske stvarnosti. Donedavno etnički homogena Hrvatska, postala je tranzitna točka za desetke tisuće ljudi u pokretu koji su, ganjajući svoje snove, krenuli na put dug tisućama kilometara. Rasprava koja se tad odvijala u saboru pokazuje da je u samom početku Hrvatska imala malo odgovora na pitanja kako, gdje i zašto, a reakcije susjednih država također nisu bile od pomoći. Zbog pogrešne političke retorike i [medijskog senzacionalizma](#) stvoren je mješur straha, nesigurnosti i neznanja koji nas i danas prati. A stigli su nam ljudi koji imaju svoje snove, vjerovanja i nadanja, kao i mi. U Hrvatsku, koja je dotad poznavala uglavnom vlastite običaje i obilježja, donijeli su svoju kulturu, vjeru i tradiciju.

Sedam godina kasnije, u Hrvatsku je u godinu dana (2022.) ušlo [45.856 ljudi u pokretu](#). Dok se čelnici države busaju u prsa [pohvalama Europske unije](#) za uspješno "čuvanje" granica, u Hrvatskoj žive oni koje te granice, srećom, nisu zaustavile. [Krvavi tragovi i bezimni grobovi](#) svakodnevno nas podsjećaju na **brutalni režim koji Europska unija nagrađuje s odobravanjem**. Ruku pod ruku s nagrađivanjem nasilja, stoji [podržavanje diskriminatornih zakona](#) koje donose pojedine europske države, a koji zabranjuju nošenje pokrivala.

Nakon što smo u [prvom dijelu serijala](#) istražile zakonski okvir europskih zabrana vjerskog pokrivala i propitale granice sekularnosti, u ovom tekstu se fokusiramo na žene koje ove zakone svakodnevno proživljavaju. Iskustva su ispričali/e žena koja nosi hidžab u Hrvatskoj – **Safaa Salem** kao i [Centar za kulturu dijaloga i Islamske zajednice](#) koji pruža podršku pri integraciji migrantkinja.

Religijska sloboda i muslimani/ke u Hrvatskoj

Pravo na slobodno ispovijedanje vjere odnosi se na slobodu izražavanja i prakticanja vjere i uvjerenja, kao i slobodu da se ne vjeruje ni u što. U [dostupnoj literaturi](#), religijska sloboda ubraja se među temelje liberalne demokracije, a njezine su koristi stabilnost, sigurnost i ekonomski razvoj. **Iako postoje [odrednice religijske slobode](#), sam koncept je sporan zato što različite definicije drastično mijenjaju što pojedine države smatraju slobodnima.** Samim time, iako se ona nalazi u korijenima liberalne demokracije, konceptualno je sporna, a empirijski rijetka. Zabrane nošenja pokrivala pokazuju nam da izazove s ostvarivanjem religijske slobode imaju čak i predvodnice europske demokracije poput [Francuske](#).

[Ustavom Republike Hrvatske](#) zajamčena je sloboda savjesti i vjeroispovijesti. U tom kontekstu, sloboda vjeroispovijesti u Hrvatskoj se u praksi poštuje, što je dijelom rezultat dugogodišnje prisutnosti i tradicije muslimanske zajednice u zemlji te ne postoje zakonske zabrane nošenja vjerskih pokrivala. **Islam je službeno priznat kao ravnopravna religija još [1916. godine](#) odlukom Hrvatskog sabora, čineći Hrvatsku pionirskom u europskim okvirima.**

U Hrvatskoj trenutno živi 50.981 musliman, što predstavlja [1,32 posto ukupnog stanovništva](#). Ova brojka uključuje skupinu kojoj pripadaju Bošnjaci, etnički Muslimani i Hrvati islamske vjeroispovijesti. Najveći broj osoba muslimanske vjeroispovijesti nalazi se u Zagrebu ([15.499](#)), zatim u Rijeci, Puli, Sisku i Dubrovniku. [Hrvatska](#) je jedna od rijetkih članica Europske unije koja muslimanima/kama Ramazanski bajram i Kurban bajram priznaje kao neradne dane.

Međutim, unutar ove zajednice postoji razlika u percepciji između autohtone muslimanske populacije i novijih doseljenika/ica. [Istraživanje Centra za mirovne studije iz 2017. godine](#) pokazuje da **“naše muslimane” smatramo kulturološki bliskima, dok se percepcija većih društvenih razlika povezuje uz doseljenike/ice iz bliskoistočnih i dalekoistočnih zemalja.** Isto istraživanje pokazuje da ispitanici/e češće smatraju da su „*muslimani s istoka*“ prijatnija i da osjećaju sigurnosni rizik.

Hidžab u Zagrebu

Safaa Salem Sirijka je s adresom u Zagrebu. U Hrvatsku je stigla 2016. zajedno sa svojim tad maloljetnim sinovima. Još kao tinejdžerica, Salem je odlučila da će svoju pripadnost islamu iskazivati kroz odijevanje, odnosno nošenje hidžaba. Kako

govori, islamsko učenje nalaže da žene trebaju nositi hidžab zbog čega ga je i ona počela nositi. Pokrivalo za glavu nosi od 10. razreda škole, što je prema hrvatskom školskom sustavu 2. i 3. razred srednje škole. Salem ističe da je, bez obzira na nošenje hidžaba, uvijek radila sve što želi i voli, studirala je arhitekturu, pronašla prijateljice i prijatelje u Hrvatskoj. Dolazak u Hrvatsku nije bio lagan.

“Kad sam došla u Hrvatsku, bilo je jako teško za mene jer nitko ovdje ne nosi hidžab. Ima ljudi koji gledaju u mene i iza mene, oni su često iznenađeni. Ima ljudi koji ne znaju što je to”, objašnjava Salem.

Dodaje da zna i za primjere poslodavaca koji su odbili zaposliti žene koje nose pokrivala. Ipak, njeno je iskustvo pozitivno jer je zaposlena u udruzi [Živi Atelje](#) u kojoj djeluju žene iz cijeloga svijeta. Posao u svojoj struci nije uspjela pronaći, velikom dijelom zato što u Siriji znanje rada u Autocadu nije bilo potrebno, a ovdje se traži. Salem ima tri sina, od kojih su dvojica pohađali Islamsku gimnaziju dr. Ahmeda Smajlovića u Zagrebu. Ističe da žive isto kao i ljudi ovdje, osim što uče o svojoj religiji, klanjaju se i čitaju Kur'an. **Prema njenoj procjeni, razlika između autohtonih muslimana u Hrvatskoj i muslimana koji su stigli ovdje nema.** “Mi volimo sve ljude i poštujemo sve religije”, zaključuje.

Naglašava da su neugodne situacije s kojima se susreće rijetke, međutim događaju se. Pritom je sa mnom podijelila priču s tramvajske stanice u kojoj su joj dvojica odraslih muškaraca prišli i upitali je zašto je došla ovdje, da u Hrvatskoj nema mjesta hidžabu. **Drugi muškarac se nadovezao rekavši kako je Hrvatska nestala u trenutku kad su u nju počele dolaziti žene koje nose hidžab.** Iako se takve situacije događaju, Salem je optimistična i navodi: “Mi se borimo i želimo biti kao svi ljudi koji žive ovdje. Želimo imati ista prava”.

Centar za kulturu dijaloga (CKD) i Islamska zajednica u funkciji zaštite i promicanja vjerskih sloboda

Centar za kulturu dijaloga redovito poduzima korake u promicanju ljudskih prava i vjerskih sloboda. CKD, osnovan 2015. godine, ima za cilj podupirati društvenu

integraciju i međureligijski dijalog, stvarajući prostor za zajedničke inicijative koje jačaju razumijevanje i poštivanje različitosti.

Prema riječima **Nejre Kadić Meškić**, izvršne direktorice CKD-a, **Centar radi na integraciji migrantkinja uključujući i muslimanke u hrvatsko društvo**. Ističe da integracijski programi koje provode se temelje na dva ključna principa: pomoći migrantkinjama u njihovoj integraciji u društvo i senzibilizaciji lokalne zajednice prema novim susjedima.

Dimenzije integracije

Nadalje, Kadić Meškić pojašnjava da integracija žena u društvo uključuje **tri osnovna područja**: pravno-političko, društveno-ekonomsko i kulturno-religijsko. U okviru religijskog aspekta, CKD i Islamska zajednica nastoje osigurati pravo žena na slobodno prakticanje vjere, uz očuvanje njihovih religijskih identiteta. To uključuje sudjelovanje u vjerskim aktivnostima, odgojnim programima i osiguranje halal prehrane.

Islamska zajednica također pruža podršku kroz institucionalne mehanizme kao što su vijeća žena i sudjelovanje žena u upravljačkim tijelima zajednice, što **doprinosi ravnopravnosti u vjerskom i društvenom životu**. Kadić Meškić posebno naglašava važnost zaštite prava na vjersku praksu, uključujući pravo na nošenje hidžaba te ravnopravnost muškaraca i žena u obiteljskim i društvenim aktivnostima.

Razlike u pristupu prema migrantkinjama i autohtonim muslimankama

Na pitanje o razlikama u pristupu prema ženama migrantkinjama i onima rođenima u autohtonim muslimanskim zajednicama, Kadić Meškić ističe da Centar za kulturu dijaloga pruža podršku svim ženama, bez obzira na njihovo podrijetlo. **Međutim, postoje razlike u percepciji koje migranticama mogu otežati integraciju, posebno u pogledu nošenja marame i jezičnih barijera**. Zbog toga,

CKD aktivno provodi inicijative koje pomažu u smanjenju predrasuda, kroz edukativne i društvene aktivnosti, kao što su okrugli stolovi i humanitarne akcije, u cilju stvaranja inkluzivnijeg društva.

CKD se jasno protivi zabranama u području religijskih sloboda, a posebice zabrane nošenja hidžaba, jer smatraju da takve zabrane krše temeljna ljudska prava uključujući i pravo na dostojanstvo.

Kadić Meškić naglašava: “Takve zabrane nisu u skladu s međunarodnim standardima ljudskih prava, koji jamče slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi. Zakoni koji ograničavaju slobodu vjerskog izražaja mogu negativno utjecati na integraciju i socijalnu koheziju, te stvarati nove barijere među građanima.”

Sloboda vjere nije luksuz

Religijska sloboda nije luksuz, nego temelj svakog zdravog društva. Kada zakoni i društvene norme počnu određivati kako netko smije izgledati ili u što smije vjerovati, demokracija prestaje biti živa. Zabrane pokrivala ili diskriminacija na temelju vjere nisu samo udar na jednu zajednicu, nego prijetnja vrijednostima koje kao društvo želimo zaštititi. **Priče ljudi u pokretu podsjećaju nas da je pluralizam bogatstvo koje gradi društvo otpornije na ekstremizam i mržnju.**

*U idućem nastavku serijala fokus s religijske slobode prebacujemo na majčinstvo u uvjetima nesigurnosti. Tekst će istražiti iskustva majki koje su krenule na put sa svojom djecom i iskustva onih koje djecu odgajaju u izbjegličkim kampovima, često uz ograničen pristup higijeni, zdravstvenoj skrbi i stabilnom okruženju.

*Prvi tekst serijala nalazi se [ovdje](#).

diskriminacija

hidžab

ljudska prava

migracije

migrantkinje

vjerske slobode

ženska lica migracija

Podijeli:

Možda će vas zanimati...

UFOKUSU

Sve države članice moraju priznati brak istospolnih parova sklopljen u drugoj članici EU

27.11.2025.

SASTAVOM

Čekaonica iza ograde: život žena u Prihvatilištu za tražitelje_ce azila Porin

27.11.2025.

GENDERFACTS

Koliko je osoba dosad dobilo stručno mišljenje o životu u drugom rodnom identitetu?

26.11.2025.

Upoznajte Libelu

Politika ispravaka i nadopuna

Kontakt

Impressum

Pravila ponašanja

Nova cesta 4, Zagreb
e-mail: info@libela.org

Prijavi se na mjesečni newsletter

E-mail

- ✓ Potvrđujem suglasnost s politikom privatnosti te dajem privolu Libeli da koristi moj email za slanje e-newslettera

PRIJAVISE

[Politika privatnosti](#)

Copyright 2024. Libela.org